

10 ÚVOD

ZÁKLADY SOCIOLOGIE

- 20 Fyzická porážka nikdy
neznamená zánik národa**
Ibn Chaldún
- 21 Lidé vždy putovali nebo
se usazovali, rozuměli si
nebo se přeli, ať už to byli
vojáci, nebo obchodníci**
Adam Ferguson
- 22 S pomocí vědy lze
vytvořit lepší svět**
Auguste Comte
- 26 Deklarace nezávislosti
se nevztahuje na polovinu
lidské rasy**
Harriet Martineauová
- 28 Pád buržoazie a vítězství
proletariátu jsou stejnou
měrou nevyhnutelné**
Karl Marx

- 32** **Gemeinschaft
a Gesellschaft (Pospolitost
a společnost)**
Ferdinand Tönnies
- 34** **Společnost, stejně jako lid-
ské tělo, má vzájemně
propojené části, potřeby
a funkce** Émile Durkheim
- 38** **Železná klec racionality**
Max Weber
- 46** **Mnoho osobních potíží je
potřeba chápat v kontextu
problémů veřejných**
Charles Wright Mills
- 50** **Pozornost věnovanou
nejzvláštnějším situacím
věnujte spíše těm
nejvšednějším**
Harold Garfinkel
- 52** **Kde je moc, tam je odpor**
Michel Foucault
- 56** **Gender je tak trochu
napodobenina, pro niž
neexistuje originál**
Judith Butlerová

SOCIÁLNÍ NEROVNOSTI

- 66 Obviňuji buržoazii
ze sociální vraždy**
Friedrich Engels
- 68 Problémem 20. století
je rasová diskriminace**
W. E. B. Du Bois
- 74 Chudí lidé jsou
vyloučeni z běžných
životních modelů,
zvyklostí a činností**
Peter Townsend
- 75 Na vlajce Union
Jack není černá**
Paul Gilroy
- 76 Pocit vlastního místa**
Pierre Bourdieu
- 80 Orient je scénou, která
vymezuje celý Východ**
Edward Said
- 82 Ghetto je místo,
kde žijí lidé černé pleti**
Elijah Anderson
- 84 Nástroje k získání
svobody nemusí vést
k důstojnosti**
Richard Sennett
- 88 Zájem mužů
o patriarchát ústí
do hegemonní
maskulinity**
R. W. Connellová

90 Bílé ženy nesou spoluvinu za tento imperialistický kapitalistický patriarchát s nadvládou bílých
bell hooks

96 Pro analýzu genderové nerovnosti je nezbytná koncepce „patriarchátu“
Sylvia Walbyová

MODERNÍ ŽIVOT

104 Cizince nevnímáme jako jedince, ale jako příslušníky určitého typu
Georg Simmel

106 Svoboda k přeměně našich měst a nás samotných Henri Lefebvre

108 Více očí na ulici
Jane Jacobsová

110 Dorozumět se je možné jen prostřednictvím komunikace
Niklas Luhmann

112 Společnost by měla formulovat, co je správné
Amitai Etzioni

120 Mcdonaldizace ovlivňuje prakticky každou stránku společnosti
George Ritzer

- 124 Pouta v našich komunitách slábnou**
Robert D. Putnam
- 126 Disneyzace nahrazuje všednost velkolepými zážitky**
Alan Bryman
- 128 Bydlet v loftu je jako bydlet ve výkladní skříni**
Sharon Zukinová

ŽIVOT V GLOBÁLNÍM SVĚTĚ

- 136 Při vstupu do světa tekuté modernity zapomeňte na naděje totality**
Zygmunt Bauman
- 144 Moderní světový systém**
Immanuel Wallerstein
- 146 Globální problémy, lokální perspektivy**
Roland Robertson
- 148 Změnu klimatu nechápeme jako důležitou**
Anthony Giddens

- 150 Sociální spravedlnost není možná bez globální kognitivní spravedlnosti**
Boaventura de Sousa Santos
- 152 Uvolnění produktivní výkonnosti silou vůle**
Manuel Castells
- 156 Žijeme ve světě, jenž se vymkl kontrole**
Ulrich Beck
- 162 Celý svět se někdy zdá být v pohybu** John Urry
- 163 Národy si lze představit a vytvořit s poměrně malou oporou v historii**
David McCrone
- 164 Globální velkoměsta jsou strategickými místy pro nové typy činností**
Saskia Sassenová
- 166 Rozdílné společnosti si jevy provázející modernitu osvojují odlišně**
Arjun Appadurai
- 170 Procesy změny přetvářejí vztahy mezi národy a komunitami**
David Held

KULTURA A IDENTITA

- 176** Rozvoj sebe sama –
„I“ a „Me“ G. H. Mead
- 178** Výzvou modernity je žít
bez iluzí a nepodlehnout
rozčarování
Antonio Gramsci
- 180** Proces civilizace
postupuje neustále
„vpřed“
Norbert Elias
- 182** Masová kultura zesiluje
politickou represi
Herbert Marcuse
- 188** Nebezpečím budoucnosti
je to, že se z lidí mohou
stát roboti
Erich Fromm
- 189** Kultura je obyčejná
Raymond Williams
- 190** Stigma znamená
vlastnost, která je
velice znevažující
Erving Goffman

- 196 Žijeme ve světě,
kde je stále více
informací a stále
méně smyslu**
Jean Baudrillard
- 200 Moderní identity
tíhnou k decentralizaci**
Stuart Hall
- 202 Všechna společenství
jsou v představách**
Benedict Anderson
- 204 Kultura se na celém
světě tvrdošijně
tlačí do středu
pozornosti**
Jeffrey Alexander

PRÁCE A KONZUMERISMUS

- 214 Okázalou spotřebou
hodnotného zboží
si zahálčivý džentlmen
buduje dobrou
pověst**
Thorstein Veblen
- 220 Protestanti měli
práci jako povolání,
pro nás je nutností**
Max Weber
- 224 Technika, stejně jako
umění, je povznášejícím
cvičením lidské
představivosti**
Daniel Bell
- 226 Čím propracovanější
se stávají stroje, tím
méně zručný je dělník**
Harry Braverman

232 Automatizace zvyšuje kontrolu pracovníka nad jeho pracovním procesem

Robert Blauner

234 Romantická etika podporuje ducha konzumerismu

Colin Campbell

236 Při ovlivňování lidí se produktem stává stav mysli Arlie Russell Hochschildová

244 Spontánní souhlas se kombinuje s nátlakem Michael Burawoy

246 Věci nás formují stejnou měrou jako my je

Daniel Miller

248 Feminizace měla jen malý dopad na pokles genderové nerovnosti

Teri Lynn Carawayová

ÚLOHA INSTITUCÍ

- 254 Náboženství je povzdechem utlačeného tvora** Karl Marx
- 260 Železný zákon oligarchie** Robert Michels
- 261 Zdraví lidé nepotřebují byrokracii k tomu, aby se vzali, porodili děti a zemřeli** Ivan Illich
- 262 Někteří lidé páchají kriminalitu v reakci na sociální situaci** Robert K. Merton
- 264 Totální instituce zbavují lidi systémů opory a jejich já** Erving Goffman
- 270 Vládnutí je patřičná správa věcí** Michel Foucault
- 278 Náboženství ztratilo věrohodnost a společenský význam** Bryan Wilson

- 280 Naše identita a chování jsou určovány naším označením a zařazením**
Howard S. Becker
- 286 Ekonomická krize okamžitě přechází v krizi sociální**
Jürgen Habermas
- 288 Školní výuka je najednou něčím, co se dělá a je určeno pro chudé**
Samuel Bowles
a Herbert Gintis
- 290 Společnosti čas od času procházejí obdobími morální paniky**
Stanley Cohen
- 291 Čas kmenů**
Michel Maffesoli
- 292 Jak děti z dělnické třídy přebírají dělnické profese**
Paul Willis

RODINY A INTIMITA

- 298 Rozdíly mezi pohlavími jsou kulturními výtvořy**
Margaret Meadová
- 300 Rodiny jsou továrnami na výrobu lidských osobností**
Talcott Parsons
- 302 Člověk západní civilizace se stal zpovídacím se tvorem**
Michel Foucault

- 304 Heterosexuality je třeba chápat a studovat jako instituci**
Adrienne Richová
- 310 Uspořádání západní rodiny jsou různorodá, proměnlivá a nevyřešená**
Judith Staceyová
- 312 Manželská smlouva je smlouvou pracovní**
Christine Delphyová
- 318 Domácí práce jsou v přímém protikladu k seberealizaci**
Ann Oakleyová
- 320 Když láska konečně zvítězí, musí čelit všem druhům porážek**
Ulrich Beck a Elisabeth Becková-Gernsheimová
- 324 Sexualita se týká stejnou měrou přesvědčení a ideologie jako fyzického těla**
Jeffrey Weeks
- 326 Queer teorie zpochybňuje samu podstatu identity**
Steven Seidman

332 DALŠÍ OSOBNOSTI SOCIOLOGIE

340 VÝKLADOVÝ SLOVNÍK

344 REJSTŘÍK

351 PODĚKOVÁNÍ